

Aan: De (in)formateur voor Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Betreft: Ambities Groene Hart en vorming coalitieakkoord GS

18 maart 2015

Geachte (in)formateur,

ondergetekenden, leden van de Regiegroep Groene Hart, vragen uw aandacht voor

**Verbinden in vertrouwen
ambities in het Groene Hart**

Als voorzitters van regionale bestuurlijke overleggen op verschillende geografische schalen in het Groene Hart, samenwerkend in de Regiegroep Groene Hart op de thema's natuur, water, recreatie, vrijetijd, landbouw(economie), bodemdaling, beleving van landschap, cultuur en erfgoed, verzoeken wij de Provincie Zuid-Holland in de komende jaren:

- met het gebied in commitment samen te werken aan de toekomst van het Groene Hart, met de provincie als cofinancier in een faciliterende rol, waarbij het accent meer verlegd wordt naar coöperatie in plaats van de gebruikelijke controlestructuren;
- beleidsmatig te blijven inzetten op het continueren van de Beleidsvisie Groen, het Uitvoeringsprogramma Groen en het erfgoedbeleid;
- in aanvulling op de gevraagde bestuurlijke rol langjarige investeringsafspraken (cofinanciering) mogelijk te maken via ontschot provinciaal subsidiebeleid ten behoeve van de doelbereiking van onderscheiden programma's (waaronder die van de Gebiedsovereenkomsten Veenweiden); met andere woorden: aan de voorkant van de uitvoering van overeengekomen programma's en projecten te zorgen voor duidelijkheid over geldstromen, de cofinancieringsrol van de provincie en de wijze van co-regie teneinde de uitvoeringskracht te versterken;
- met het gebied in co-regie mee te denken bij de inrichting van haar netwerkstructuren en taakoptimalisatie.

Onze argumentatie treft u hieronder aan.

Het Groene Hart is niet alleen een landschap op zichzelf (zoals bv. Friesland of Drenthe), maar het heeft ook de functie van groen hart ten behoeve van de grotere (stedelijke) omgeving: de Randstad. Dat maakt dat de strategie **twee hoofddoelen** bevat: het streven naar een **gezond hart** en het streven naar een **bemind hart**, dat gezien en erkend wordt door de omgeving, in dit geval de steden en de metropolen. De opgaven gaan over wat er nodig is om een goede relatie tussen stad en land te ontwikkelen en te onderhouden. Trefwoorden daarbij zijn: gezondheid en welzijn, identiteit, bekendheid, bereikbaarheid en toegang (recreatief), beter benutten van routenetwerken over land en water, meer kwaliteit in beleving, met een aanbod dat goed aansluit op de vraag,

Als samenwerkende partijen willen we de unieke waarden van het Groene Hart borgen voor toekomstige generaties, door dynamiek en ontwikkeling mogelijk te maken voor bestaande en nieuwe economische activiteiten, in balans met natuur, water en landschap. Daarvoor is van groot belang dat het Groene Hart gezond blijft én gezien en erkend wordt door de steden en de metropolen van Amsterdam en Rotterdam.

In de Regiegroep Groene Hart hebben we met de provinciebestuurder recent de belangrijkste strategische opgaven besproken om deze doelen te bereiken. Die opgaven zijn:

1. **Vrijtijdseconomie in een levend landschap met iconen.** Met aandacht voor het erfgoed van de Oude Hollands Waterlinie en de Limes, de landbouw als drager van het landschap, de plassen en droogmakerijen, het Hollandse landschap, waterrecreatie, iconen in stedelijk en landschappelijk gebied, vraag-aanbod analyses, differentiatie in aanbod, merk en marketing van het Groene Hart ten dienste van de vrijetijdseconomie, de relatie stad (kleine en grote steden in en om het Groene Hart) – platteland versterken, van kwantiteit (routestructuren) naar kwaliteit: zien en beleven, bereikbaarheid en toegankelijkheid van de vele mooie plekken in het gebied, etc. We willen in de volgende fase die kansen benutten en met de provincie de randvoorwaarden scheppen zodat ondernemers aantrekkelijke en vernieuwende concepten kunnen realiseren. Concepten die uiteraard goed aansluiten bij de recreatieve vraag uit de steden. Het is onze ambitie om van het Groene Hart een (inter)nationale recreatieve bestemming te maken.
2. **Natuur en biodiversiteit.** Realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS), en realiseren van verbindingen is voor de provincie één van de hoofdpogingen. Op basis van (te sluiten) overeenkomsten werken we met de provincie intensief samen aan de realisatie. Het is onze ambitie tegen zo laag mogelijke kosten de gestelde doelen maximaal te bereiken. Relaties zijn er met milieu, waterkwaliteit, landschapsbehoud of –verandering en ook nieuwe rollen voor de landbouw.
3. **Vitale landbouw.** Aandacht voor bodemdaling op lange termijn, knikpuntgebieden op korte termijn en verzilting in relatie tot de grenzen van maatschappelijk aanvaardbare beheerkosten en de draagkracht van wegen in het buitengebied, innovatie landbouw, adaptatie of functiewijziging, en verduurzamingsopgave voor de landbouw.
4. **Water.** Het waterbeheer is in hoge mate bepalend voor alle functies in het Groene Hart. Goed waterbeheer is cruciaal voor een veilige woonomgeving zonder risico op wateroverlast en is tegelijkertijd ook voorwaardenscheppend voor natuur, landbouw en recreatie. De wateropgave wordt daarom tot één van de strategische opgaven gerekend voor het Groene Hart. De waterschappen werken in het Groene Hart aan het realiseren van doelstellingen zoals de beschermingsniveaus voor wateroverlast en regionale keringen uit de provinciale verordening, de Kaderrichtlijn Water (KRW), het Deltaprogramma Zoetwater en het Deltaprogramma waterveiligheid (POV Centraal Holland). De ambitie van de waterbeheerders is om zoveel mogelijk synergie te behalen uit de duurzame samenhang van deze opgaven. Goede ruimtelijke afstemming van ruimtelijke functies op het (te leveren) waterbeheer is noodzakelijk. Knelpunten *[bij de instandhouding van de huidige ruimtelijke functies]* ten aanzien van lange termijn houdbaarheid of oplossingen die onaanvaardbaar hoge maatschappelijke kosten met zich meebrengen moeten kunnen leiden tot effectieve inzet van de provinciale stimuleringsmiddelen adaptatie of aanpassing van de functieverdeling op korte of langere termijn. Wij zullen deze situaties proactief signaleren en vertrouwen erop gezamenlijk in deze processen op te kunnen treden. Wij verwachten ook een rol van de provincie in de trajecten naar rijk bijvoorbeeld voor de aanpak van bodemdaling inclusief de rol van "carbon credits" bij een duurzame betaalbaar beheer van het veenweide gebied.

Van de vier hierboven genoemde opgaven raken er drie rechtstreeks aan de zes (economische) speerpunten die Buck Consultants op de conferentie 'Nieuwe verbindingen in de regio' op 21 januari 2015 heeft benoemd, namelijk **Bio-based, Agri-Business en Leisure**.

Uit vorenstaande blijkt dat het gebied veel ambities heeft. Daarvoor zijn in de afgelopen twee jaar een aantal formele en enkele meer netwerkachtige structuren ontwikkeld. De gemeenten in het gebied staan met elkaar aan de lat om te bezien of deze structuren naar de toekomst ook allemaal in de huidige vorm moeten blijven bestaan en op welke plaats taken het beste kunnen worden belegd. Reeds lopende processen zullen dit in de komende jaren duidelijk gaan maken. Wij vragen daarvoor begrip van de provincie en vertrouwen in de regio.

Duidelijk is dat de regio bezig is haar strategische kracht en haar uitvoeringskracht te organiseren. Dat wij hierbij nadrukkelijk verbinding zoeken met maatschappelijke partners op onderscheiden niveaus, spreekt voor zich. Zo is de intentie om met een aantal belangrijke ondernemers het gesprek aan te gaan over hoe naar de toekomst vanuit de 'markt' de promotie van het Groene Hart opgezet moet gaan worden en wordt met agrariërs gesproken over de invulling van het programma Landbouw van de Stuurgroepen Veenweiden. De kunst is om bestaande krachten in de komende jaren nog verder te benutten en te gebruiken als stepping-stones en katalysator voor nieuwe ontwikkelingen. Die krachten zijn bijvoorbeeld de historische kernen en de bestaande recreatiegebieden. Een goed voorbeeld hiervan is het recreatiegebied de Reeuwijkse Hout, waarin in cofinanciering tussen Europa, de provincie en (nu) de Groenalliantie eerder een groot recreatief transferium is aangelegd en waar in de komende jaren een nieuwe recreatiepark gerealiseerd wordt met bijbehorend voorzieningencluster. Van de provincie verwachten wij in de samenwerking betrokkenheid en commitment met vertrouwen in de kracht van samenwerkende partijen en de maatschappij. Dit betekent eerder loslaten dan controleren.

De provincie Zuid-Holland heeft in 2013 haar groenbeleid opnieuw geformuleerd in de Beleidsvisie Groen en daarna het Uitvoeringsprogramma Groen en de Uitvoeringsregeling Groen opgesteld. Dit beleid is – zo blijkt – goed toepasbaar en in de fase van uitvoering beland. Daarom pleiten wij voor continuering hiervan, maar dan wel voor wat betreft de aard van (co)-financiering naar de toekomst toe anders vormgegeven. De combinatie van UPG en URG werkt op hoofdlijnen goed voor sectorale subsidies en voor het vormen van gebiedsdeals (artikel 8 URG), maar de financieel-juridische vormgeving en verantwoording kan eenvoudiger. En nu de regio in samenwerking steeds meer gaat werken in de vorm van (op te stellen) programma's en daarin opgenomen projecten is vanuit de praktijk van uitvoering de behoefte ontstaan om het provinciaal subsidiebeleid (verder) te ontschotten. Hierbij blijft het nuttig en nodig om de verschillende subsidiestromen aan elkaar te verbinden. Te denken valt bijvoorbeeld aan het erfgoedbeleid en het Impulsprogramma Recreatie en Vrije Tijd.

Tevredenheid is er ook over het in de beleidsvisie opgenomen principe van netwerksturing, alhoewel daarin nog meer ontwikkeling te realiseren is. Netwerksturing heeft in zich op basis van vertrouwen en commitment met elkaar in zee te gaan. De titel van dit ambitiedocument wijst daar dan ook naar. Het gaat er immers om in gezamenlijkheid vorm te geven aan de beweging en niet om de structuren die daarvoor ontwikkeld zijn. Voor de provincie betekent dit ook voortdurend helder te zijn over wanneer zij beleidsmatig opdrachtgever is en wanneer zij financieel ondersteuner is van gebiedsinitiatieven, zoals op het gebied van recreatie, erfgoed, landbouw en gebiedspromotie.

Wij willen in het belang van voortgang en zichtbare resultaten niet alleen onderling, maar ook samen met de provincie werken op basis van onderling commitment, zonder de belemmering van onnodige organisatorische en formele structuren. Anders dan in het verleden wensen wij de inhoud en uitvoering bottom-up vanuit de regio vorm te geven. Wij beseffen dat de regio hiervoor zelf aan zet is.

Met behulp van het nieuwe financiële instrumentarium en de daarbij behorende rol van de provincie nemen wij deze uitdaging graag aan. Van de regio mag de provincie verwachten dat zij zich inspant

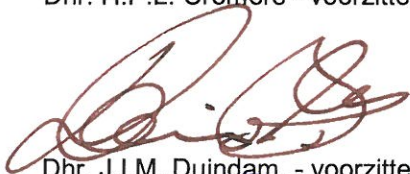
afgesproken doelen te behalen, de risico's te beheersen en tussentijds en na afloop verantwoording aflegt over de behaalde resultaten en kosten daarvan (programmabeheersing).

Wij verzoeken u onze regionale ambities en wensen over te brengen aan de provinciale onderhandelaars, zodat die betrokken worden bij het opstellen van het coalitieakkoord van het nieuw te vormen College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

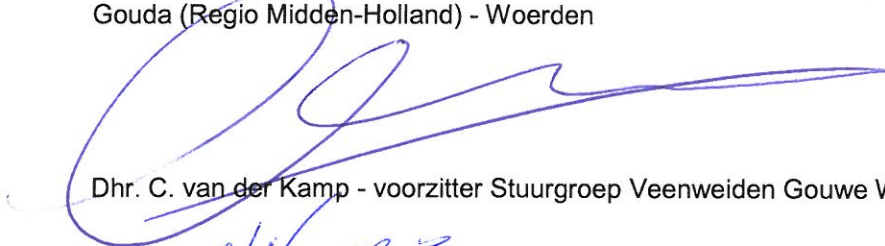
Hoogachtend,

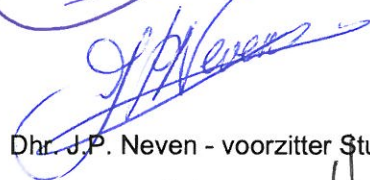
Dhr. H.P.L. Cremers - voorzitter Groenalliantie

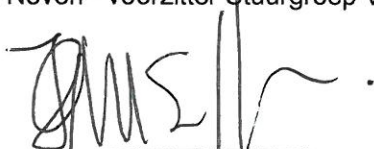
Dhr. J.I.M. Duindam, - voorzitter Bestuurlijke Tafel Economie van het convenant Alphen aan den Rijn - Gouda (Regio Midden-Holland) - Woerden

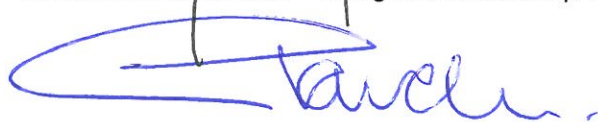
Dhr. C. van der Kamp - voorzitter Stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke

Dhr. J.P. Neven - voorzitter Stuurgroep Veenweiden Krimpenerwaard

Dhr. J.G.M. Schouffoer – Hoogheemraadschap van Rijnland

Dhr. C.J. van Velzen - voorzitter Bestuurlijke Tafel Vrijetijd, Water en Groen van het convenant Alphen aan den Rijn - Gouda (Regio Midden-Holland) - Woerden

Dhr. J. Vente – Bestuurlijk Regievoerder programma Natuur, Water en Recreatie van Regio Midden-Holland